

D'higiene pecuària

1

Un dels elements principals que fan ruïnosa l'explotació de bestiar és la manca d'higiene que s'hi nota, ja que no sols és funesta la manca de cura en les malalties encomanadisses, sinó que també influeix poderosament en la resolució de les esporàdiques (no encomanadisses). Moltes vegades haureu sentit a dir amb referència als miraments higiènics deguts a un animal: —Oh! No ve pas d'aquí: són besties! No n'hi ha per tant.—I no tenen en compte que és igual a la nostra o molt semblant llur sensibilitat per les causes de malalties. ¡Quantes bèsties no haureu vist morir a conseqüència d'infeccions produïdes per poca cura en el tractament de ferides! I no dic res de les epizooties, que s'escampen per no complir els preceptes de la higiene, semblant arreu on passen la mort del bestiar i la ruïna dels ramaders. Per manca d'higiene en l'alimentació i en el treball, ¡quants i quants animals no heu vist decandir-se i inutilitzar-se fins a no produir al més petit rèdit que com a cosa objecte d'explotació han de donar!

El fi, doncs, que m'inspira a escriure aquests articles, és donar a conèixer els més importants preceptes que la higiene moderna aconsella per prevenir i evitar que s'estenguin les malalties del bestiar. d'una manera especial les encomanadisses, que són les que més fatalment delmen els nostres remats. Començarem pels conills i les gallines.

Les malalties que pateixen aquestes bestioles tenen un poder difusiu grandíssim: ço és, s'escampen amb paorosa rapidesa; com que intentar un tractament curatiu és il·lusori, i moltes vegades antieconòmic, heu's aquí l'important que és conèixer els mitjans de què ens podem valer per a evitar que la mort entri triomfant en els nostres galliners i conillers.

De les malalties encomanadisses pròpies de les gallines (diftèria, disenteria, helmintiasi, còlera, coccidiosi, epitelioma, pesta i verola), tan sols pot intentar-se el tractament curatiu de l'epitelioma, helmintiasi i coccidiosi; tractament que, fet racionalment i amb oportunitat, dona magnífics resultats.

La verola no és morbosi greu, perquè, encara que n'enmalalteixin molts caps d'aviram, ocasiona molt poques morts.

De la diftèria, cal que ens en previnguem; perquè encara que d'una manera concreta i definitiva no sabem si és o no és encomanadissa a les persones, s'han donat casos que indueixen a creure-ho. Així és que el millor criteri a seguir és procurar-nos una bona higiene individual i estalviar tant com es pugui el contacte amb el bestiar quan el tinguérem malalt de diftèria. I ¿com distingir o diagnosticar la diftèria? L'únic mitjà de diagnòstic cert

és el microscòpic: però, no essent possible portar-lo a la pràctica, sospitarem l'existència d'aquesta malaltia sempre que observem, en les gallines, unes plaques o taques blanques o grogues a la boca, paladar, llengua i nassos, i veiem que van perdent la gana, s'afloqueixen, treuen per la boca i nassos uns mocs blanquinosos, i tenen també de vegades diarrea. D'aquesta manera podrem confondre-la amb l'epitelioma i coccidiosi; però val més això que exposar-nos temeràriament a tan perillós contagi.

El còlera i la pesta son les malalties que més estralls ocasionen en els galliners, puix que la mortaldat és de 90 a 95 per 100. L'únic que la higiene aconsella és separar, tan aviat com se'n tingui esment, els animals atacats, per evitar que el mal s'estengui als altres, cosa molt difícil d'aconseguir. No hi ha com vendre⁽¹⁾ de seguida els que no presentin cap símptoma de malaltia, destruir els atacats, i desinfectar molt bé els llocs on sojornaren, amb anti-sèptics ben potents, com són solucions de sublimat a l'1 per 1.000, o millor amb la fórmula següent:

Sublimat.	2 grams
Sal de cuina.	10 "
Aigua.	1 litre

Solucions al 5 per 100 de zotal, lisol, cresol, etc. Solució al 10 per 100 de sulfat de coure. Per a desinfectar les parets, ultra la calç viva, pot usar-se hipoclorit de sosa comercial (gas).

Un dels procediments més racionals de combatre les infeccions en les grans explotacions d'aviram, és tenir-la en lots de petit nombre i en locals independents, ben dividits els uns dels altres al menys; puix que així, en el cas de presentar-se una epizootia, és molt possible isolar-la, car no és probable que surti en tots els galliners si es té cura de no afavorir el contagi. És recomanable també no visitar galliners on sabem que es moren les gallines, sigui la que es vulgui la causa, puix que amb els peus, els vestits, i fins amb les mans, podem convertir-nos en transmissors de la infecció; ni permetre que altres persones que les encarregades de cuidar l'aviram intervinguin en els galliners. Per excés de precaucions mai s'hi perd.

JOSEP VIDAL MUNNÉ

(Continuarà)

INFORMACIÓ VINÍCOLA

Aquella alça prevista que teníem anunciada a qui pogués esperar sols uns dies, és arribada; mes, en bona part, ha estat deguda a un flagell: les fredorades amb que volgué deixar-nos l'abril, que generalitzant-se en bon nombre de contrades, vingueren a reduir la collita que ens era permès esperar. Els danys, no sols han fla-

(1) S'ha d'entendre per a ésser morts i venuts de seguida.